

Archeologienota

Programma van maatregelen

MENEN BRUGGESTRAAT 4-6 (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Bart BARTHOLOMIEUX, Tina BRUYNINCKX,
Lise DEMEULEMEESTER

Projectcode: 2016K330

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127, Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Menen Bruggestraat (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 62017, Y: 165842; X: 62065, Y: 165861
- ➔ Kadastergegevens: Menen, Afdeling 1, Sectie E, 298m, 298p, 299a (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd worden. De ligging van de site, in het hart van het historische centrum van Menen, maakt echter dat het archeologisch potentieel zeer hoog is, zeker voor de middeleeuwen en de nieuwe tijd, maar mogelijk ook vroeger. Daarom is voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Gezien de topografische ligging (op bebouwde percelen in het centrum van Menen) en de aard van de te verwachten archeologische sporen (o.a. potentieel voor middeleeuwen en vroegmoderne periode) wordt een vervolgonderzoek in de vorm van proefputten voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan het archeologisch onderzoek moeten voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk omdat de gronden op dit moment niet in eigendom zijn van de initiatiefnemer. Anderzijds is het grootste deel van het projectgebied zodanig bebouwd dat een terreinonderzoek enkel kan plaatsvinden na de afbraakwerken, en deze kunnen pas worden uitgevoerd na het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning.

• Planafbakening

De totale site heeft een oppervlakte van ca. 622m². In eerste instantie wordt de afbraak begeleid door een archeoloog, nadien dient het projectgebied onderzocht te worden door middel van proefputten (zie Figuur 1).

Figuur 1: Gegeoreferent plan met aanduiding van de betrokken percelen en de precieze plaats van het archeologisch vooronderzoek.

• Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen voor het proefputtenonderzoek weergegeven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

- Op welke diepte bevindt zich de ongestoorde moederbodem? Op welke diepte bevinden zich de eerste archeologische sporen?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

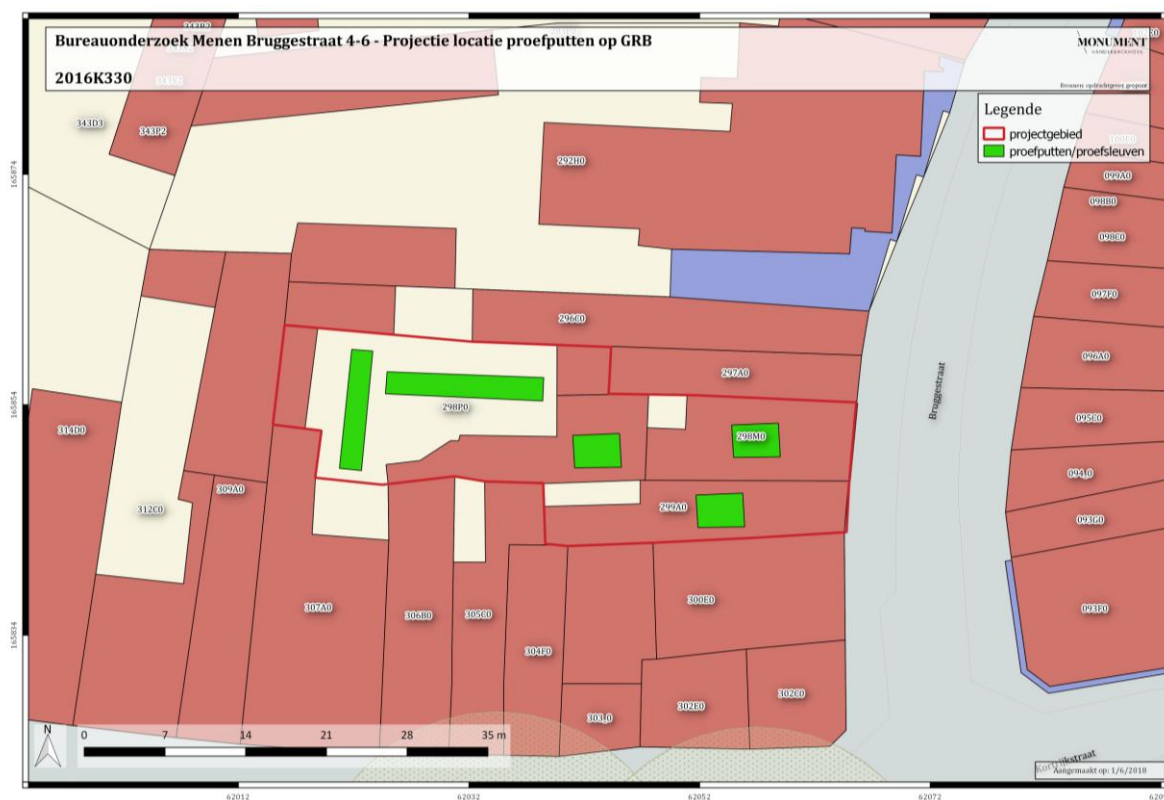
- **Plan van aanpak**

Het proefputtenonderzoek kan pas gebeuren nadat de bestaande bebouwing is gesloopt. Voorwaarde bij de sloop is wel dat men zich beperkt tot het maaiveld. Uitbreken van funderingen, verhardingen, vloerplaten,... gebeurt enkel onder begeleiding van een archeoloog of gebeurt bij aanvang van het proefputtenonderzoek.

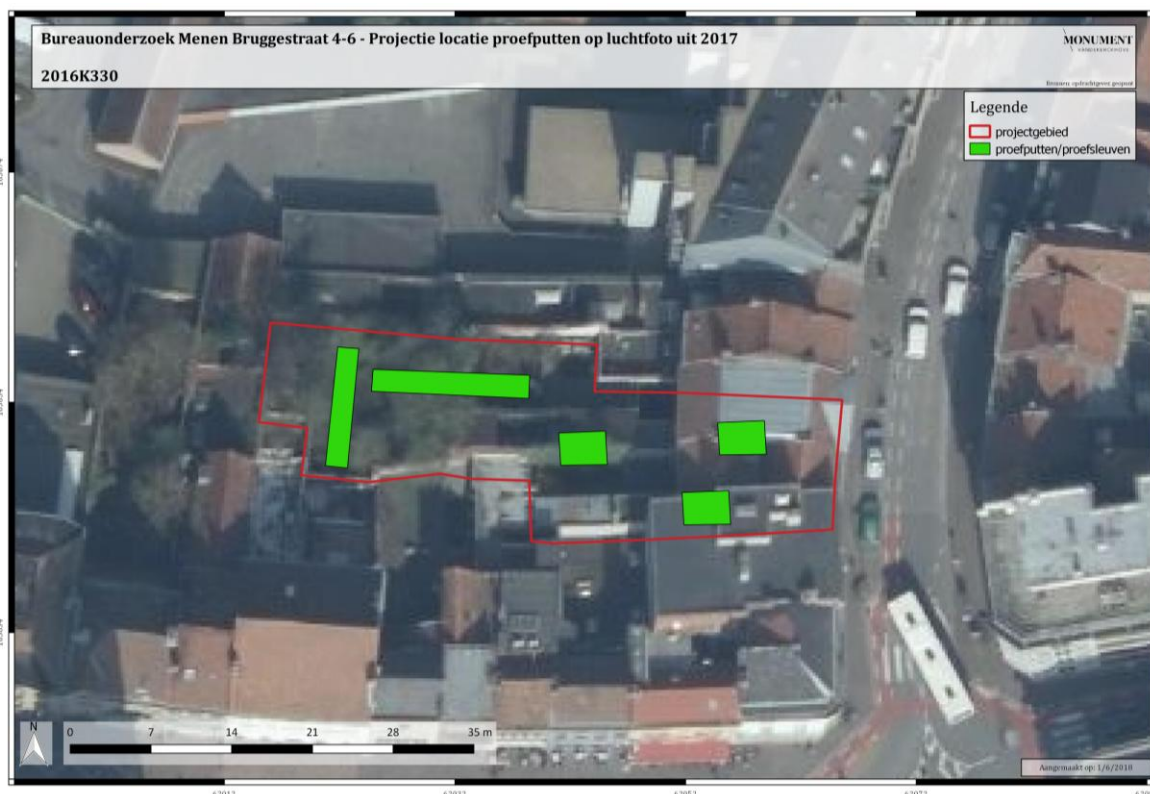
Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het projectgebied worden 5 proefputten aangelegd verspreid over het volledige onderzoeksgebied (zie Figuur 2 en Figuur 3):

- Ter hoogte van de huidige bebouwing worden drie proefputten aangelegd met een afmeting van 3m x 4m. Indien mogelijk worden deze putten aangelegd tot op het niveau van de moederbodem. Indien dit niet mogelijk is door aanwezige structuren wordt een boring gezet om de diepere bodemopbouw en het niveau van de moederbodem te bepalen. Zodoende kan men een zicht verkrijgen op de aanwezige stratigrafie.
- In de huidige tuinzone worden twee kleine sleuven aangelegd, waarvan één dwars op de Grote Markt (ca. 10m op 2) en één dwars op de Bruggestraat (ca. 13m op 2m). Er wordt daarbij een veiligheidsmarge voorzien van ca. 2m ten opzichte van de perceelsgrenzen. Indien nodig worden deze sleuven (plaatselijk) verbreed tot maximaal 4m om de moederbodem op een veilige manier te kunnen bereiken door middel van een getrapte uitgraving.

De proefputten worden vlakdekkend aangelegd tot op het eerste archeologische niveau. Na registratie van dat niveau kan verder worden verdiept. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van een minigraver. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De grond wordt gescheiden afgegraven en kan ter plekke naast de proefput worden gestockeerd. Indien nodig worden kwetsbare sporen afgedekt met waterdoorlatende doek. Na registratie worden de proefputten opnieuw gedicht. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk.

Figuur 2: GRB-kaart met aanduiding van het projectgebied en de locaties van de proefputten (bron: geopunt.be).

Figuur 3: Luchtfoto van 2017 met aanduiding van het projectgebied en de locaties van de proefputten (bron: geopunt.be).

Wanneer er geen verder onderzoek wordt geadviseerd, dienen voldoende stalen genomen worden voor natuurwetenschappelijk onderzoek. Dit dient op een dergelijke wijze te gebeuren dat de archeologische vraagstelling kan beantwoord worden.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de initiatiefnemer. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het vooronderzoek moet niet worden uitgevoerd indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

- ➔ In het kader van het proefputtenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek in stadscontext en beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient een (assistent-)aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De (assistent-)aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandleembodems en kleibodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.